

YARINIM

Kız Kardeşim EĞİTİM PROGRAMI

İZLEME VE DEĞERLENDİRME RAPORU
EKİM 2022

ÖĞRETMEN
AKADEMİSİ
VAKFI

habitat

THE
Coca-Cola
COMPANY

Bu proje Habitat Derneği iş birliğinde Coca Cola desteğiyle gerçekleştirilmiştir.

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	2
GRAFİK LİSTESİ / TABLOLAR LİSTESİ / ŞEKİL LİSTESİ	3
YÖNETİCİ ÖZETİ	4
DEĞİŞİM TEORİSİ TASARIMI	8
İZLEME VE DEĞERLENDİRME NOTLARI	10
1. Demografik Bulgular.....	10
1.1. Cinsiyet Dağılımı	10
1.2. Mesleki Görev Yeri	11
1.3. Okul Seviyesi	12
1.4. Mesleki Görev Süresi	13
1.5. Haber Alma Araçları	13
2. Eğitim Değerlendirme	14
2.1. Memnuniyet Düzeyi	15
2.2. Eğitim Programı Genel Değerlendirme	16
2.3. Eğitim Programının Yapısı ve İçeriğine Yönelik Değerlendirmeler	17
2.4. Eğitim Ortamına Yönelik Geri Bildirimler	18
2.5. Eğitim Programına Yönelik Geri Bildirimler	19
2.6. ÖRAV'a Yönelik Geri Bildirimler	21
3. Eğitim Programının Öğretmen Üzerindeki Etkisi	22
4. Gelecek için Sosyal Girişimcilik Fikir Kampı	27
SONUÇLAR	29
KAYNAKÇA	31

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1: Cinsiyet Dağılımı	10
Grafik 2: Mesleki Görev Yerinin İstatistikî Bölge Birimlerine Göre Dağılımı	11
Grafik 3: Görev Yapılan Okul Seviyesi	12
Grafik 4: Mesleki Görev Süresi	13
Grafik 5: Haber Alma Araçları	14
Grafik 6: Memnuniyet Düzeyinin Mesleki Görev Süresine Göre Dağılımı	15
Grafik 7: Eğitim Programı Genel Değerlendirme	16
Grafik 8: Eğitim Programının Yapısı ve İçeriğine Yönelik Değerlendirmeler	17
Grafik 9: Eğitim Ortamına Yönelik Geri Bildirimler	18
Grafik 10: Eğitim Programı Kazanımları I	22
Grafik 11: Eğitim Programı Kazanımları II	22

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Eğitim Programının Gelişime Açık Yönleri	21
Tablo 2: Eğitim Programının Öğretmenin Mesleki Gelişimi Üzerindeki Etkisi	26

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1: Eğitim Programının Güçlü Yönleri	19
---	----

YÖNETİCİ ÖZETİ

Öğrencilerin, okul ortamında akranları ve öğretmenleri ile kurdukları iletişim, kişisel gelişimleri için son derece kritik bir öneme sahiptir, çünkü öğrenciler günlük yaşamlarının büyük çoğunluğunu okulda geçirmektedirler. Günümüz dünyasında öğretme ve öğrenme pratikleri; sosyal katılımı ve iletişim becerileri yüksek, çevre, medya ve dijital teknoloji gibi alanlarda okuryazarlığa sahip ve teknoloji kullanımında yetkin öğrenciler yetiştirmeyi amaçlamaktadır.

Öğretmen Akademisi Vakfı, Habitat Derneği ve Coca-Cola iş birliğinde gerçekleştirilen Yarınım Kız Kardeşim- Öğrencilerde Duyuşsal ve Teknolojik Becerilerin Geliştirilmesi Eğitimi Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi okullarda görev yapan ortaokul ve lise öğretmen ve yöneticilerinin **Gelişim Odaklı Düşünme, Yılmazlık, Önyargı-Kalıp Yargı-Ayrımcılık Karşıtı Tutum Geliştirme, İş Birliği, Siber Zorbalık, Teknoloji ve Eğitim** konularında bilgi ve davranış boyutunda değişiklik yaratmayı hedeflemektedir. Katılımcı öğretmenler aracılığıyla öğrencilerin, **bireysel potansiyellerini tanıyarak** yaşam için bir **anlam ve değer kümesi** oluşturmanın, toplum içindeki **farklılıklarla barış içinde** birlikte yaşamının mümkün olabileceğinin, **iş birliği** yapmanın **bireysel ve toplumsal faydalarının** neler olabileceğinin ve günümüz okuryazarlık türlerinden birisi olan teknoloji okuryazarlığının yaşamsal önemi ile ilgili bilgi, tutum ve beceri kazandırmak da programın bir diğer temel hedefini oluşturmaktadır.

Program, senkron (belirtilen saatte çevrim içi şekilde katılmanın gerekli olduğu eş zamanlı oturumlar) ve asenkron (program süreci kapsamında kişiye bağlı olarak istenilen zamanda tamamlanabilecek eş zamanlı olmayan oturumlar) oturumların yer aldığı 6 günlük eğitimden oluşmaktadır. Eğitimin ilk iki günü asenkron oturumlardan oluşmaktadır. Bu oturumlarda eğitim programı kapsamında hazırlanan izlenç, okumalar ve tamamlanması gereken görevler üzerinde durulmuştur. Eğitim programının üçüncü gününde 3 saatlik bir senkron oturum yer almaktadır. Bu oturumda Gelişim Odaklı Düşünme, Yılmazlık ve Kalıp Yargı-Önyargı- Ayrımcılık konuları ele alınmıştır. Bu senkron oturumu takip eden iki gün ise okumalar, videolar ve görevlerin yer aldığı asenkron oturumlar tamamlanmıştır. Eğitim ve Teknoloji, Siber Zorbalık ve İş Birliği konularının ele alındığı senkron oturum ile eğitim programı tamamlanmıştır.

Eğitim programı tamamlandıktan sonra öğrencilerin de öğretmenleri aracılığı ile çözüme yönelik belirli metodolojiler öğrenerek aktif katılım sağlamaları hedefiyle **Gelecek için Sosyal Girişimcilik Fikir Kampı** başvurulara açılmıştır. **Katılımcı çözümler** üreten potansiyel sosyal girişimcilerin tespit edilerek yeni iş fikirleri ortaya çıkarma ve bunları sunma becerilerini geliştirmeyi amaçlayan **Gelecek için Sosyal Girişimcilik Fikir Kampı**'na 25 farklı ilden 41 öğretmen başvuru yapmıştır. Kamp süreci aynı zamanda öğrenciler ve öğretmenler arasında **iş birliğiyle, çalışma ağları kurarak**, ortak öğrenme ve bilgi paylaşımı için etkin bir **katılımcılık ve yenilikçilik kültürünü** geliştirmeyi hedeflemiştir. 20 Mayıs – 7 Haziran 2022 tarihleri arasında gerçekleşen Fikir Kampı'na katılan 26 takım, **Tasarımsal Düşünce Eğitimi, Prototipleme ve Sunum Eğitimi** almış, ilham buluşmasına katılmış ve **çevre, teknoloji, iklim değişikliği, toplumsal cinsiyet eşitliği ve sokak hayvanlarına** odaklanan proje sunumlarını çevrim içi olarak jüriye sunmuşlardır. Sunulan projeler **"İş Modeli ve Ticarileşme Potansiyeli", "Ticarileşme ve Pazara Giriş Stratejisi", "Prototip ve Uygulanabilirlik", "Demo ve Uygulanabilirlik", "Uygulanabilirlik", "Sosyal Fayda" ve "Yenilikçilik"** kategorilerinde değerlendirilmiştir. Gelecek için Sosyal Girişimcilik Fikir Kampı değerlendirme sürecinde rekabetçi bir atmosferin oluşmaması adına bir derecelendirme yapılmamıştır. Okul yönetimine, katılımcı öğretmenlere ve öğrencilere fikirlerinin öne çıktığı kategorideki sertifikaları mail yoluyla ulaştırılmıştır.

2021 – 2022 proje döneminde Yarınım Kız Kardeşim-Öğrencilerde Duyuşsal ve Teknolojik Becerilerin Geliştirilmesi Eğitimi 3294 öğretmen tarafından tamamlanmıştır. İzleme ve değerlendirme faaliyetleri kapsamında eğitim değerlendirme anketini 1610 öğretmen tamamlamıştır. Eğitim değerlendirme anketini dolduran öğretmenlerin %38'i (614 kişi) ortaokul; %34'ü (587 kişi) lise; %21'i ilkokul seviyesinde görev yapan öğretmenlerden oluşmaktadır. %4'lük bir kesim ise okul öncesi seviyesinde görev yapmaktadır. Hedef kitlesi ortaokul ve lise seviyesinde görev yapan öğretmenler olan bu eğitim programına ilkokul ve okul öncesi seviyesinde görev yapan öğretmenlerin de eğitime katılmış olması, programın öğretmenlerin nazarında temel bir ihtiyaca karşılık geldiğini göstermesi

bakımından değerli bulunmuştur. Bu bağlamda, eğitim değerlendirme anketini tamamlayan öğretmenlerin %67'si bu eğitim aracılığıyla yılmazlık kavramına dair temel bir kavrayış edindiklerini; %62'si teknolojiyi öğretim pratiklerine nasıl dâhil edebileceklerini öğrendiklerini; son olarak %53'ü bu eğitim sonrasında siber zorbalıkla nasıl mücadele edileceğini öğrendiklerini ifade etmişlerdir. Eğitim değerlendirme anket formunda eğitim programının öğretmen üzerindeki sosyal etkisini öğrenmek amacıyla yöneltilen sorularda katılımcılar, **eğitim programı aracılığıyla proje yönetimi ve ekip çalışması, önyargı-kalıp yargı- ayrımcılık karşıtı tutum geliştirme, iletişim becerileri gibi konularda hem bilgi hem de tutum düzeyinde önemli kazanımlar elde ettiklerini ifade etmişlerdir.** Katılımcılar; **eğitimi akıcılık, içerik, planlama ve organizasyon ve eğitimcilerin yetkinliği gibi özellikleri sebebiyle güçlü bulduklarını** aktarmışlardır. Katılımcı öğretmenler aynı zamanda gelecek yıl proje dönemine dair beklentilerini ve önerilerini paylaşmışlardır. Eğitim tasarımına yönelik beklentilerde senkron **oturumların sayısının artırılarak oturum süresinin kısaltılması, eğitim materyallerinin çeşitlendirilmesi ve oturumların daha etkileşimli olması** yönündedir. İçeriğe yönelik geri bildirimlerde alanında uzman konukların gelmesi öne çıkan öneriler arasındadır. Son olarak, Eylül 2021 itibariyle bütünüyle yüz yüze olarak tamamlanan okul yılı içerisinde hem profesyonel hem de günlük yaşamlarında yoğun bir takvime sahip olduklarını belirten öğretmenler eğitim saatlerinin ve günlerinin yeniden düzenlemesi yönünde beklentilerini dile getirmişlerdir.

Yarınım Kız Kardeşim- Öğrencilerde Duyuşsal ve Teknolojik Becerilerin Geliştirilmesi Eğitimi 2021 – 2022 proje dönemi izleme ve değerlendirme raporu beş ana bölümden oluşmaktadır: Birinci bölümde eğitim programının değişim teorisi tasarımı ele alınmıştır. Daha sonra eğitim değerlendirme anketini tamamlayan öğretmenlere dair demografik bilgileri içeren betimsel istatistikler paylaşılmıştır. Üçüncü bölümde katılımcı öğretmenlerin eğitim programına ilişkin değerlendirmeleri yer almaktadır. Dördüncü bölüm, eğitim programının öğretmen üzerindeki etkisine odaklanırken, son bölüm ise eğitim programı sonunda düzenlenen "Gelecek için Sosyal Girişimcilik Fikir Kampı"na odaklanmaktadır.

Öğretmen Akademisi Vakfı olarak, öğretmenlerimizin toplumsal değişim ve dönüşüm süreçlerine ayak uydurma ve buna öncülük etme konusunda üstlendikleri kritik rolün farkındalığıyla tasarlanan Yarınım Kız Kardeşim- Öğrencilerde Duyuşsal ve Teknolojik Becerilerin Geliştirilmesi Eğitimi programının izleme ve değerlendirme sonuçlarını değerli paydaşlarımıza sunmaktan mutluluk duyuyor ve projenin etkisinin önümüzdeki yıllarda daha geniş kesimlere yayılarak artmasını ümit ediyoruz.

DEĞİŞİM TEORİSİ TASARIMI

Değişim teorisi organizasyonların etki yaratabilmek için ihtiyaç duydukları yol haritasını oluşturmalarını sağlayan bir temel bir araçtır. Kurumların ve organizasyonların sosyal etki hedefleri için doğru etkinliklerini seçip seçmediklerini, hangi aktivitelerin hedeflerine ulaşmaya yardımcı olmayacağını, hangilerini yalnız, hangilerini başkalarının desteğiyle yapabileceklerini ve etkilerini nasıl ölçebileceklerini anlamalarına katkı sağlar. Yarınım Kız Kardeşim- Öğrencilerde Duyuşsal ve Teknolojik Becerilerin Geliştirilmesi Eğitiminin değişim teorisi tasarımı oluşturulan unsurlar şunlardır:

- Sosyal Etki Hedefleri
- Sonuçlar
- Program Çıktıları
- Etkinlikler
- Kaynaklar

a) Sosyal Etki Hedefleri: Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okullarının lise ve ortaokul seviyesinde görev yapan öğretmenlerin ve yöneticilerin gelişim odaklı düşünme, yılmazlık, iş birliği, siber zorbalık, önyargı-kalıp yargı-ayrımcılık, teknoloji ve eğitim konularında bilgi ve tutum düzeyinde değişiklikler yaratmayı hedeflemektedir. Öğretmenler aracılığıyla öğrencilerin, bireysel potansiyellerinin farkına vararak, yaşam için bir anlam ve değer kümesi oluşturmanın, toplum içindeki farklılıklarla barış içinde birlikte yaşamının mümkün olabileceğinin, iş birliği yapmanın bireysel ve toplumsal faydalarının neler olabileceğinin ve günümüz okuryazarlık türlerinden birisi olan teknoloji okuryazarlığının yaşamsal önemi ile ilgili bilgi, tutum ve beceri kazanmaları programın bir diğer sosyal etki hedefini oluşturmaktadır.

b) Sonuçlar: Eğitim programıyla katılımcı öğretmenlerin kişisel ve mesleki yaşamlarındaki orta ve uzun vadeli değişimler projenin sonuçlarını oluşturmaktadır. Programın başlıca sonuçları şu şekilde sıralanabilir:

- Eğitim programını tamamlayan öğretmenler hem mesleki hem de kişisel yaşamlarında kullandıkları dili değiştirerek önyargı-kalıp yargı-ayrımcılık karşıtı bir söylemi merkeze alan bir tutum geliştirmeye başlamışlardır.
- Katılımcı öğretmenler teknolojinin sağladığı olanaklara ve barındırdığı tehlikelere dair bütünsel bir bakış açısı kazanarak teknolojinin eğitime nasıl verimli bir şekilde entegre edileceğine ve siber zorbalığa dair farkındalık kazanmışlardır.

- Eğitimi tamamlayan öğretmenler aracılığıyla öğrenciler iş birliği ve sosyal girişimcilik konularına dair temel bir kavrayış elde etmişlerdir.

c) Program Çıktıları: Eğitim programının, beklenen sonuçlara ulaşmasını sağlayan eylem ve aktivitelere dair veriler program çıktıları oluşturulmaktadır. 3294 öğretmen 6 günlük eğitimi tamamlamıştır. Eğitim programını tamamlayan gönüllü öğretmenlerin, öğrencileriyle oluşturdukları 26 takım, Gelecek için Sosyal Girişimcilik Fikir Kampına katılarak Tasarımsal Düşünce Eğitimi, Prototipleme ve Sunum Eğitimi almış, ilham buluşmasına katılmış ve çevre, iklim değişikliği, orman yangınları, sokak hayvanları, teknoloji ve toplumsal cinsiyet eşitliği gibi konulara işaret eden ve toplumsal problemlere çözüm önerileri getirme potansiyeline sahip projelerini sunmuşlardır.

d) Etkinlikler: Projenin sosyal etki hedeflerine ulaşması adına gerçekleştirilen etkinlikler aşağıdaki gibidir:

- Senkron ve asenkron oturumları içeren 6 günlük eğitim programı tamamlandı.
- Habitat Derneği ve ÖRAV Kısmi Zamanlı eğitimcilerinden oluşan mentorlar tarafından katılımcılara tasarımsal düşünce eğitimi verildi.
- Gelecek için Sosyal Girişimcilik Fikir Kampı kapsamında İlham Buluşmaları gerçekleştirildi.
- Öğrenciler ve öğretmenler arasında iş birliğiyle, çalışma ağları kurarak, ortak öğrenme ve bilgi paylaşımı için etkin bir katılımcılık ve yenilikçilik kültürünü geliştirmeyi hedefleyen Gelecek için Sosyal Girişimcilik Fikir Kampı gerçekleştirildi.

e) Kaynaklar: Son olarak, tüm projenin sosyal etki hedeflerine ulaşmasını sağlayan kaynakları beşerî ve teknik olmak üzere iki gruba ayırmak mümkündür. ÖRAV merkez ekip, ÖRAV kısmi zamanlı eğitimciler, Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı çalışanlar, Habitat Derneği ve Coca-Cola, katılımcı öğretmenler ve onların öğrencileri programın beşerî kaynaklarını oluşturmaktadır. Öğretmen Akademisi Vakfı Uzaktan Eğitim Platformu eKampüs, MEBBİS (Millî Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemleri) ve eğitim programı boyunca kullanılan çeşitli web 2.0 araçları ise teknik kaynakları oluşturmaktadır.

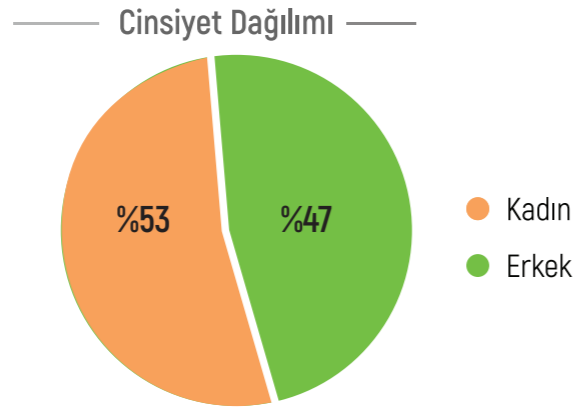
İZLEME VE DEĞERLENDİRME NOTLARI

Yarınım Kız Kardeşim- Öğrencilerde Duyuşsal ve Teknolojik Becerilerin Geliştirilmesi Eğitimi'ni 2021-2022 proje döneminde 3294 öğretmen tamamlamıştır. İzleme ve değerlendirme çalışmaları kapsamında eğitim programını tamamlayan katılımcı öğretmenlere 14 sorudan oluşan eğitim değerlendirme anket formu çevrim içi anket portalı "Survey Monkey" aracılığıyla gönderilmiştir. Eğitim değerlendirme anket formunu 1610 öğretmen tamamlamıştır. Raporun bu bölümünde ilk olarak demografik bilgilere ait betimsel istatistikler yer almaktadır. İkinci olarak, katılımcıların eğitim programına yönelik sorulara verdikleri yanıtların analizleri paylaşılmıştır. Daha sonra ise eğitim programının, katılımcı öğretmenlerin mesleki ve kişisel gelişim süreçleri üzerindeki etkisi ele alınmıştır.

1. Demografik Bilgiler

1.1. Cinsiyet Dağılımı

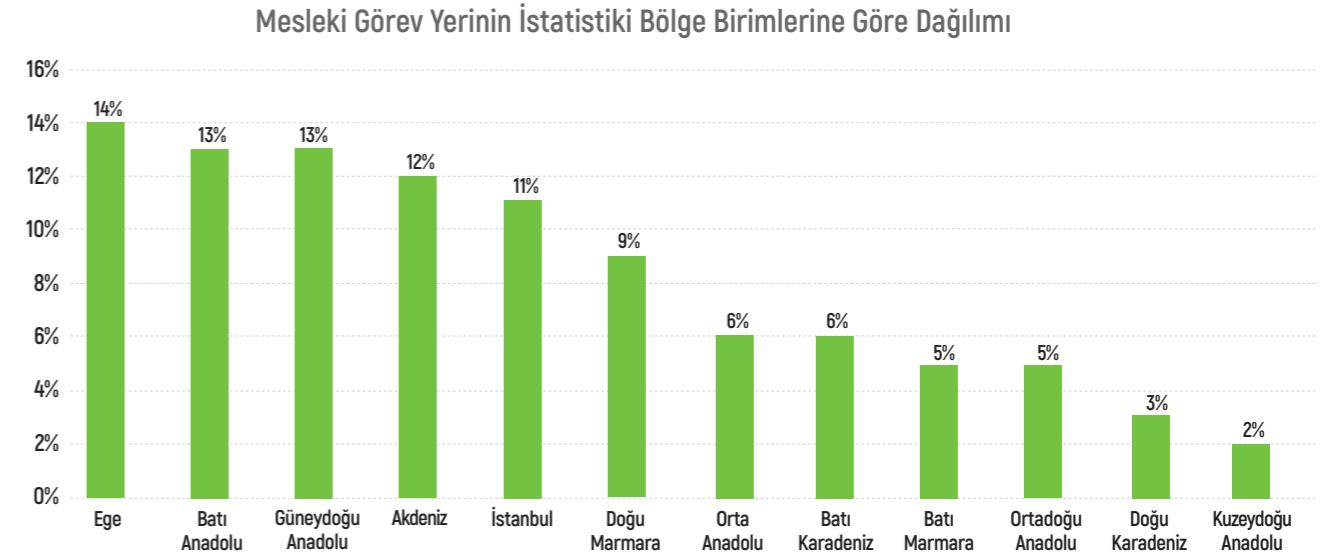
Yarınım Kız Kardeşim- Öğrencilerde Duyuşsal ve Teknolojik Becerilerin Geliştirilmesi Eğitimi'ni tamamlayan katılımcıların %53'ünü kadın; %47'sini ise erkek öğretmenler oluşturmaktadır. Cinsiyet dağılımına ilişkin istatistiksel veriler aşağıda yer alan grafikte gösterilmiştir.

Grafik 1: Cinsiyet Dağılımı

1.2. Mesleki Görev Yeri

Değerlendirme anketi çalışması katılımcıları Türkiye'nin 81 ilinde görev yapan öğretmenlerden oluşmaktadır. Katılımcıların mesleki görev yerlerine göre dağılımı analiz edilirken İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırılması¹ temel alınmıştır. Türkiye İBBS Düzey 1'e göre katılımın en yoğun olduğu ilk üç bölgeyi Ege, Batı Anadolu ve Güneydoğu Anadolu oluşturmaktadır. Bu bağlamda, %14 katılım ile Ege Bölgesi'nde ve %13 katılım ile Batı Anadolu Bölgesi'nde ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan illerde görev yapan öğretmenlerin oranının birbiri ile eş olduğu saptanmıştır. Katılımın en düşük olduğu bölgeler ise Doğu Karadeniz ve Kuzeydoğu Anadolu bölgeleri olmuştur. Katılımcı öğretmenlerin mesleki görev yerlerinin Türkiye İBBS Düzey 1'e göre dağılımını içeren grafik aşağıda paylaşılmıştır.

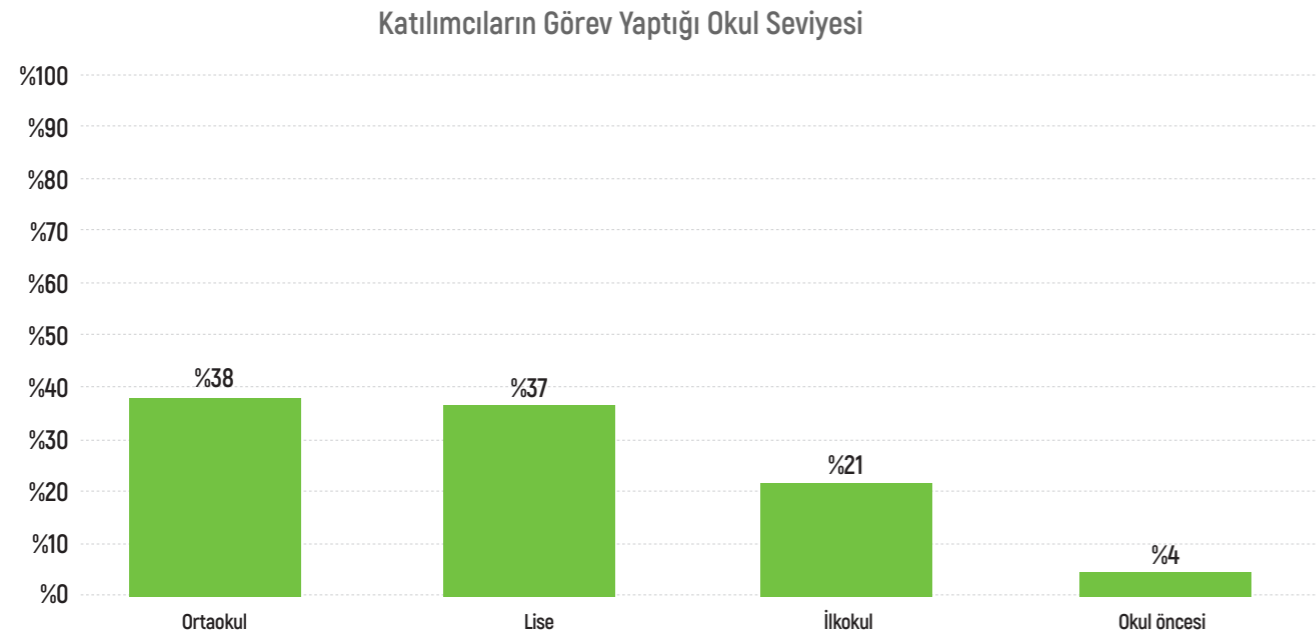

Grafik 2: Mesleki Görev Yerinin İstatistikî Bölge Birimlerine Göre Dağılımı

¹İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS), ülke genelinde ya da bölgesel ölçekte bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılmasına yönelik olarak bölgelerin sosyo-ekonomik ve sosyokültürel analizlerinin yapılması ve Avrupa Birliği ile karşılaştırılabilir veriler üretimi amacıyla yapılan bir sınıflamadır. Bu sınıflamaya göre istatistikî açıdan Türkiye; 12 Düzey 1 Bölgesi, 26 Düzey 2 Bölgesi ve 81 Düzey 3 Bölgesinden (iller) oluşmaktadır.

1.3. Okul Seviyesi

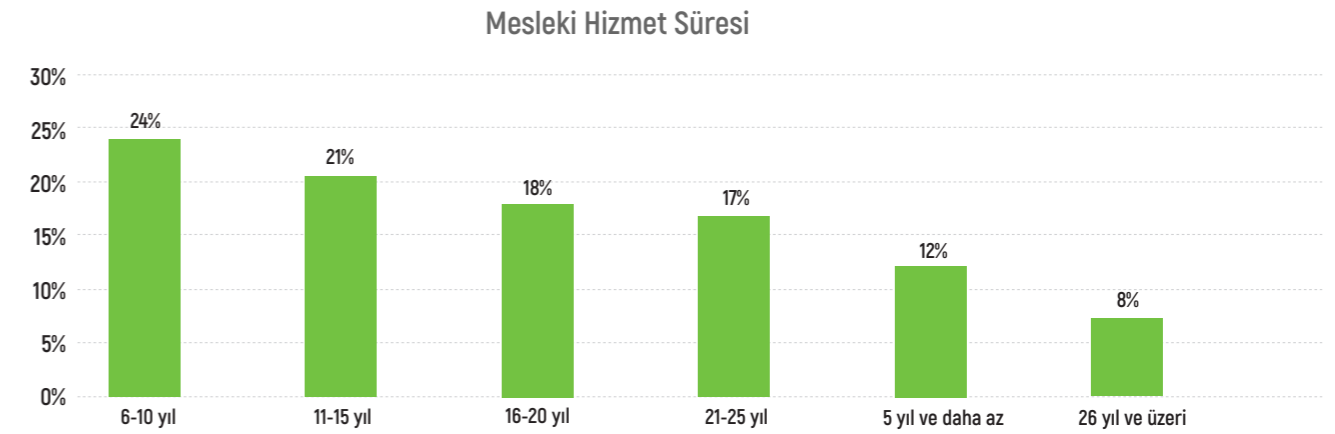
Yarınım Kız Kardeşim-Öğrencilerde Duyuşsal ve Teknolojik Becerilerin Geliştirilmesi Eğitiminin hedef kitlesini ortaokul ve lise seviyesinde görev yapan öğretmenleri kapsamaktadır. 2021-2022 proje döneminde eğitimi tamamlayarak değerlendirme anketini dolduran katılımcılar arasında ilkokul ve okul öncesi kademesinde görev yapan öğretmenler olduğu da görülmüştür. Değerlendirme anketi sonuçlarına göre katılımcıların büyük çoğunluğunu eğitim programının da hedef kitlesini oluşturan ortaokul ve lise düzeyinde görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Buna göre, katılımcı öğretmenlerin %38'ini ortaokul seviyesinde; %37'sini ise lise seviyesinde görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Katılımcıların görev yaptıkları okul seviyesine ilişkin istatistiksel veriler aşağıda yer alan grafikte gösterilmiştir.

Grafik 3: Görev Yapılan Okul Seviyesi

1.4. Mesleki Görev Süresi

Yarınım Kız Kardeşim-Öğrencilerde Duyuşsal ve Teknolojik Becerilerin Geliştirilmesi Eğitimi'ne mesleki görevlerinin farklı yıllarında olan öğretmenler katılım göstermiştir. Bu anlamda farklı mesleki deneyime sahip öğretmenlerin bu eğitim programına dâhil olması programın, öğretmenlerin mesleki ve kişisel gelişim ihtiyaçlarına cevap verecek bir niteliğe sahip olduğunu gözler önüne sermektedir. 6-10 yıl mesleki deneyime sahip öğretmenler, katılımcıların %24'ünü oluştururken; 11-15 yıl mesleki deneyime sahip öğretmenlerin oranı %15 olarak ölçülmüştür. Benzer şekilde, 16-20 yıl ve 21-25 yıl mesleki deneyime sahip katılımcıların oranının birbirine denk olduğu görülmüştür. Katılımcı öğretmenlerin mesleki görev sürelerine ilişkin istatistiksel veriler aşağıda yer alan grafikte gösterilmiştir.

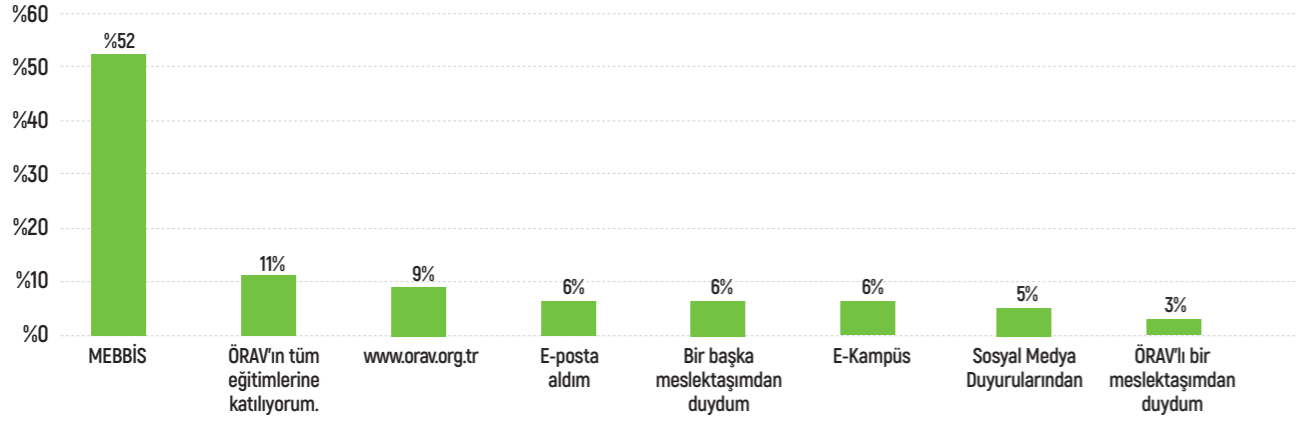
Grafik 4: Mesleki Görev Süresi

1.5. Haber Alma Araçları

Eğitim değerlendirme anket formunda katılımcıların, eğitim programından nasıl haberdar olduklarına ilişkin bir soru yer almaktadır. Katılımcıların birden fazla seçeneği işaretleyebilecekleri şekilde yöneltilen bu soruya verilen yanıtlarda yarısından fazlasının (%52) Millî Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemleri-MEBBİS aracılığıyla eğitimden haberdar oldukları ölçülmüştür. Haber alma araçlarına dair öne çıkan bir diğer istatistik ise katılımcıların %11'inin ÖRAV'ın düzenlediği tüm eğitimlere katılması olmuştur.

Katılımcı öğretmenlerin, eğitim programından haberdar olma araçlarına ilişkin istatistiksel veriler aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Haber Alma Araçları

Grafik 5: Haber Alma Araçları

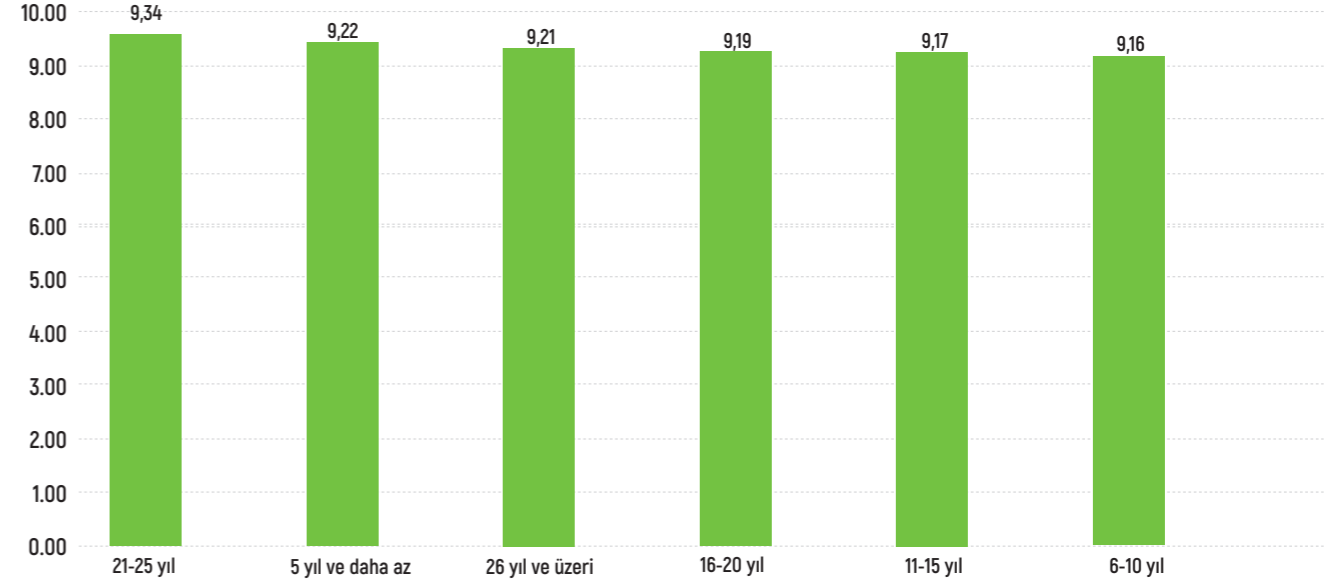
2. Eğitim Programı Değerlendirme

Eğitim değerlendirme anketinde öğretmenlerin, eğitim programını yapı, içerik organizasyon; eğitimcilerin yetkinliği ve eğitim ortamı gibi özellikler açısından değerlendirdikleri sorular yer almaktadır. Raporun bu bölümünde, katılımcı öğretmenlerin eğitim programına yönelik değerlendirmelerini içeren analizler paylaşılmıştır.

21. Memnuniyet Düzeyi

Katılımcı öğretmenlerin eğitim programından duydukları memnuniyet düzeyini öğrenmek amacıyla onlara yıldızlı değerlendirme sorusu yöneltilmiştir. Katılımcı öğretmenler "Genel olarak, katılmış olduğunuz eğitime yönelik memnuniyetinizi kaç yıldız olarak değerlendirirsiniz?" sorusuna 10 üzerinden 9,2 puan vererek tamamlamış oldukları eğitim programından duydukları memnuniyeti dile getirmişlerdir. Buna ek olarak, mesleki görev süresinin memnuniyet düzeyi üzerinde etkisi olup olmadığını öğrenmek amacıyla bu iki değişken karşılaştırılmıştır. Yapılan analizler doğrultusunda mesleki deneyimden bağımsız olarak katılımcıların eğitim programında yüksek bir memnuniyet ile ayrıldıkları tespit edilmiştir. Örneğin 21-25 yıl mesleki görev süresine sahip olan öğretmenler eğitime yönelik genel memnuniyetlerini 10 üzerinden 9,34 puan vererek; 26 yıl ve üzeri mesleki deneyime sahip öğretmenler 10 üzerinden 9,21 puan vererek ifade etmişlerdir. Memnuniyet düzeyine ilişkin istatistiksel veriler aşağıda yer alan grafikte gösterilmiştir.

Memnuniyet Düzeyinin Mesleki Hizmet Süresine Göre Dağılımı

Grafik 6: Memnuniyet Düzeyinin Mesleki Görev Süresine Göre Dağılım

2.2. Eğitim Programı Genel Değerlendirme

Eğitim değerlendirme anketinde 10 maddeden oluşan 5'li Likert Tipi bir ölçek yer almaktadır. Eğitim programına yönelik genel değerlendirmeleri içeren bu ölçeğe verilen yanıtların ortalaması 5 üzerinden 4 olarak ölçülmüştür. Katılımcılar, "Online eğitimleri oldukça yararlı buluyorum" ifadesine 5 üzerinden 4,56 puan; "Bir uzaktan eğitim katılımcısı olarak yeterli dijital okuryazarlığa sahibim" ifadesine ise 5 üzerinden 4,42 puan vererek çevrim içi olarak düzenlenen eğitime ilişkin değerlendirmelerde bulunmuşlardır. Eğitim programına yönelik değerlendirmeleri içeren istatistiksel veriler aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Eğitim Programı Genel Değerlendirme

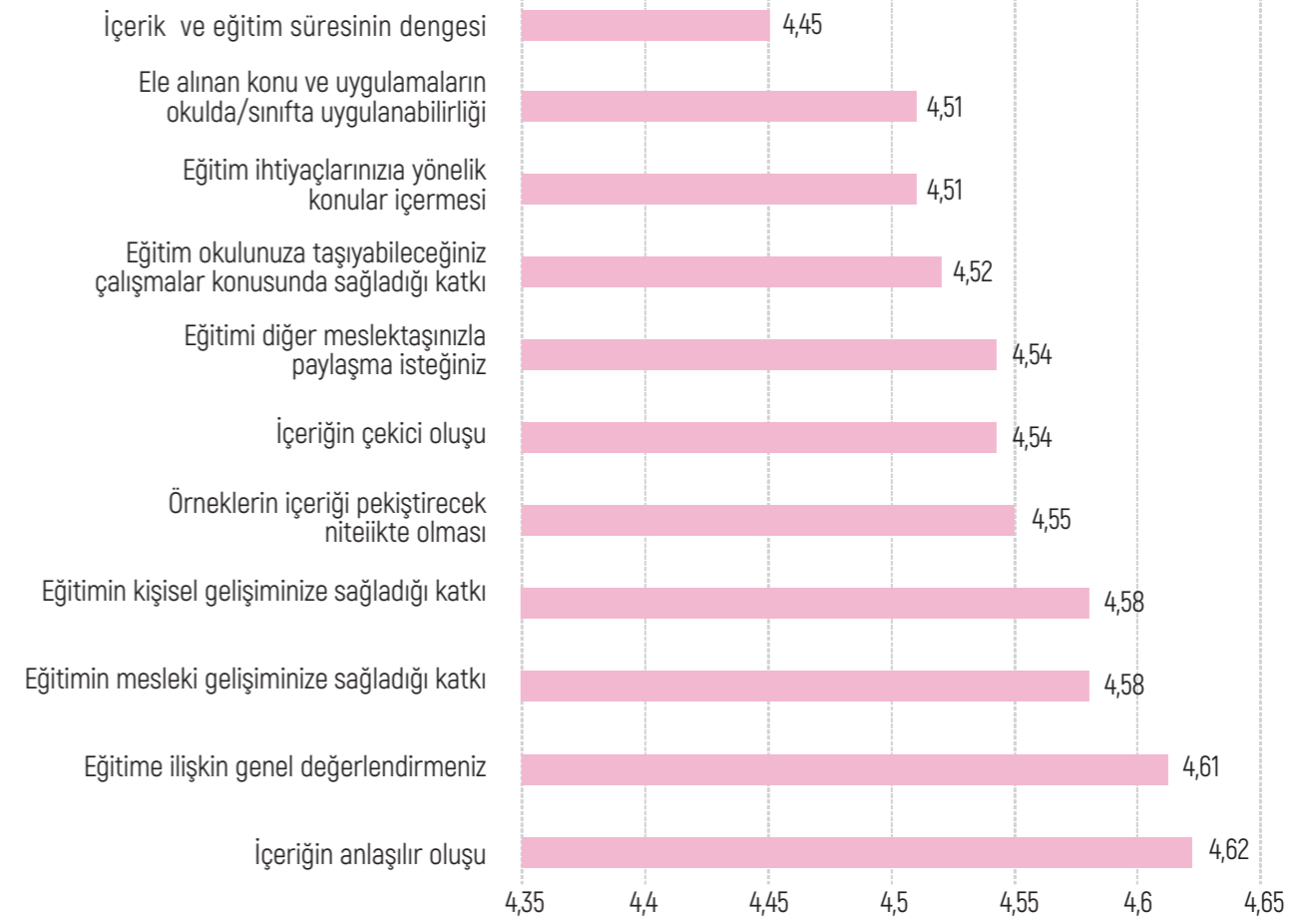

Grafik 7: Eğitim Programı Genel Değerlendirme

2.3. Eğitim Programının Yapısı ve İçeriğine Yönelik Değerlendirmeler

Eğitim değerlendirme anketinde 11 maddeden oluşan, katılımcıların eğitim programını yapı, içerik ve uygulanabilirlik düzeyi gibi açılardan değerlendirdikleri bir ölçek yer almaktadır. 5'li Likert Tipinde yöneltilen bu ölçeğe verilen yanıtların ortalaması 5 üzerinden 4,54 olarak ölçülmüştür. Katılımcılar içeriğin anlaşılır oluşuna yönelik maddeye 4,62 puan ve içeriğin ilgi çekici oluşuna yönelik maddeye 4,54 puan vererek eğitim içeriğine dair değerlendirmelerini ifade etmişlerdir. Benzer şekilde, "Eğitimin okulunuza taşıyabileceğiniz çalışmalar konusunda sağladığı katkı" ifadesine 5 üzerinden 4,52 puan ve "Ele alınan konuların okulda/sınıfta uygulanabilirliği" ifadesine 5 üzerinden 4,51 puan verilmesi katılımcıların, eğitim programını okul/sınıf ortamında uygulanabilir nitelikte bulduklarını göstermektedir. Son olarak, öğretmenlerin "İçerik ve eğitim süresinin dengesi" maddesine 5 üzerinden 4,45 puan vermeleri eğitim süresine ilişkin duydukları memnuniyet düzeyini ortaya koymaktadır. Eğitim programının yapısı ve içeriğine yönelik değerlendirmeleri içeren istatistiksel veriler aşağıda yer alan grafikte paylaşılmıştır.

Eğitim Programı Değerlendirme

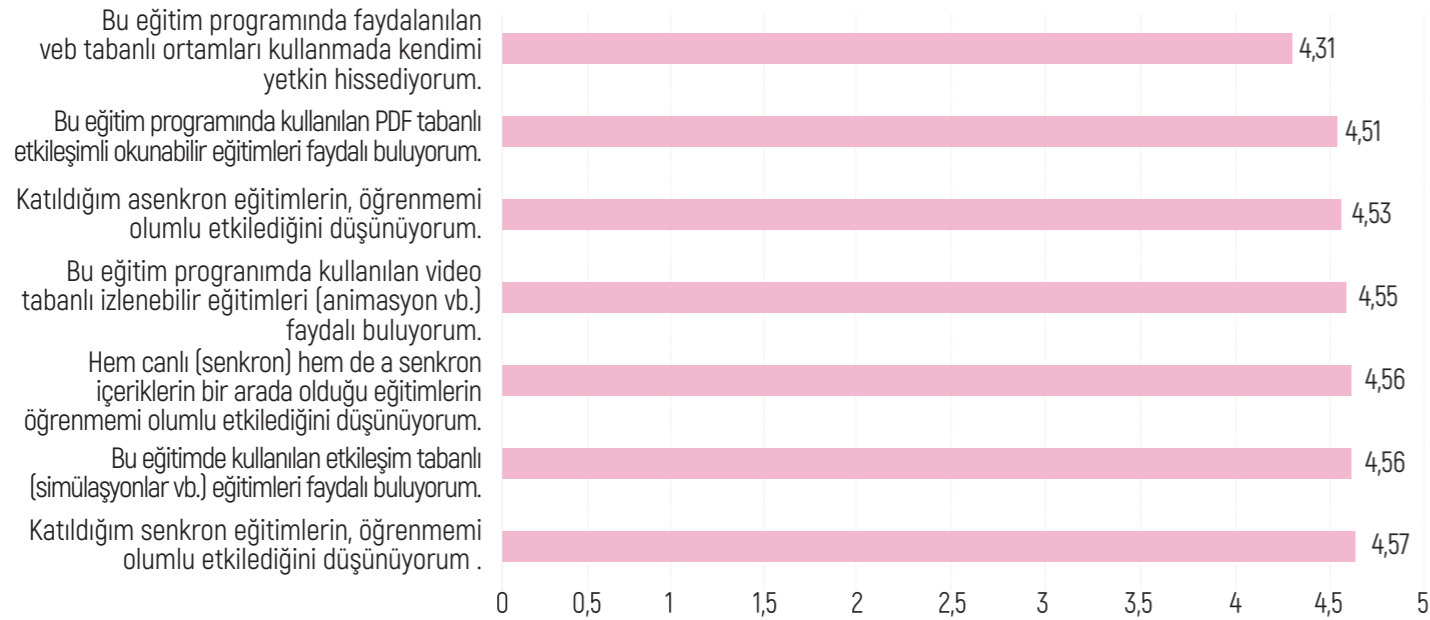

Grafik 8: Eğitim Programının Yapısı ve İçeriğine Yönelik Değerlendirmeler

2.4. Eğitim Ortamına Yönelik Geri Bildirimler

Yarınım Kız Kardeşim-Öğrencilerde Duyuşsal ve Teknolojik Becerilerin Geliştirilmesi Eğitimi 2021-2022 proje döneminde çevrim içi olarak gerçekleştirilmiştir. Buna bağlı olarak, katılımcı öğretmenlerin, eğitim oturumlarına ve eğitim materyallerine yönelik değerlendirmelerinin ne yönde olduğunu öğrenmek amacıyla 7 maddeden oluşan 5'li Likert Tipi bir ölçek sunulmuştur. Bu 7 maddeden oluşan ifadelerle verilen yanıtların ortalaması 5 üzerinden 4,51 olarak ölçülmüştür. Katılımcılar, "Katıldığım senkron eğitimlerin, öğrenmemi olumlu etkilediğini düşünüyorum" ifadesine 5 üzerinden 4,57; "Katıldığım asenkron eğitimlerin, öğrenmemi kolaylaştırdığını düşünüyorum" ifadesine 5 üzerinden 4,53 puan vererek tamamladıkları çevrim içi eğitim sürecine yönelik geri bildirimlerde bulunmuşlardır. Buna paralel olarak, "Bu eğitim programında kullanılan PDF tabanlı okunabilir eğitimleri faydalı buluyorum" ifadesine 5 üzerinden 4,51; "Bu eğitim programında kullanılan video tabanlı izlenebilir eğitimleri (animasyon vb.) faydalı buluyorum" ifadesine 4,56 puan verilmesi eğitim programı kapsamında kullanılan materyallere ilişkin memnuniyet düzeyini ortaya koymaktadır. Katılımcıların eğitim ortamına yönelik değerlendirmelerini kapsayan istatistiksel veriler aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Eğitim Programı Genel Değerlendirme

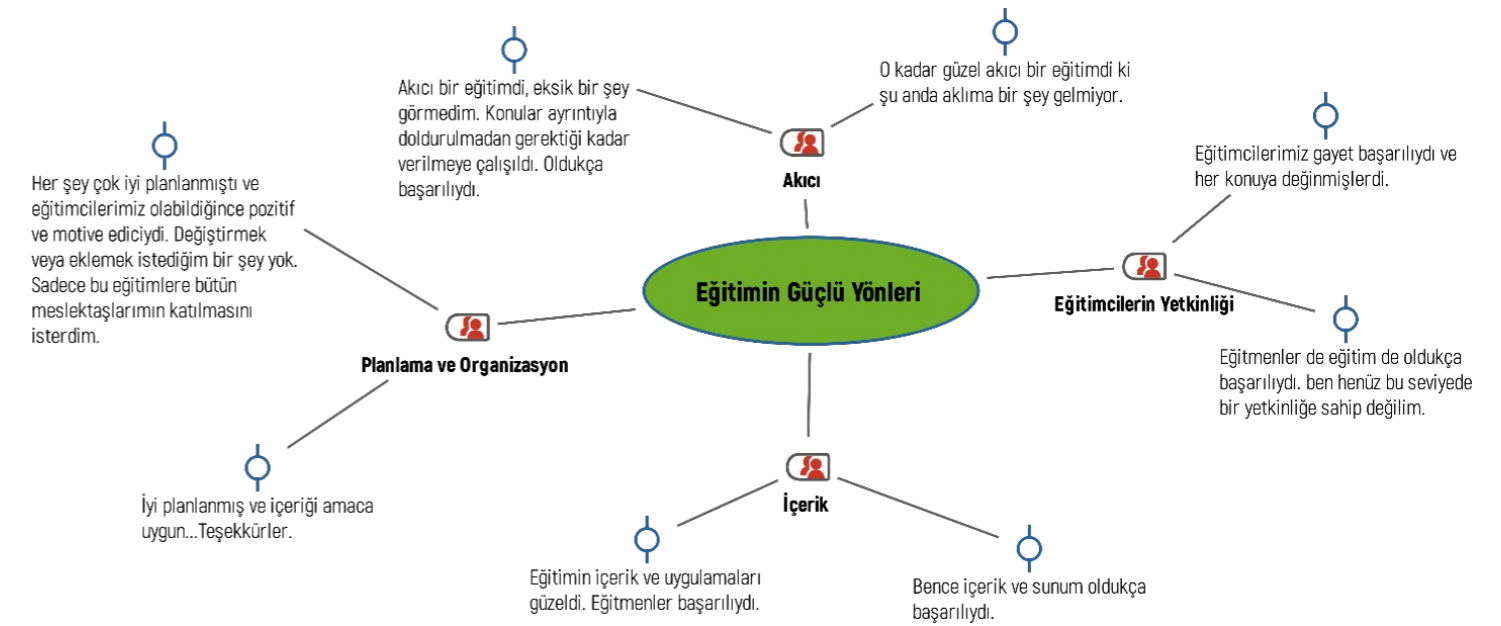
Grafik 9: Eğitim Ortamına Yönelik Geri Bildirimler

2.5. Eğitim Programına Yönelik Geri Bildirimler

Son olarak, katılımcı öğretmenlerin gelecek proje döneminde eğitim programına yönelik beklentilerinin ve önerilerinin neler olduğunu öğrenmek amacıyla "Siz olsaydınız bu eğitime neyi dahil ederdiniz ya da neyi daha farklı yapardınız?" sorusu açık uçlu olarak yöneltilmiştir. Katılımcıların bu açık uçlu soruya verdikleri yanıtlar, bilgisayar destekli nitel yazılım programı MAXQDA'dan faydalanılarak analiz edilmiştir. Öğretmenlerin eğitim programına yönelik geri bildirimlerini eğitim programının güçlü ve gelişime açık yönleri olmak üzere iki gruba ayırmak mümkündür. Katılımcı öğretmenlerin gözünden eğitimin güçlü yanları şu şekilde sıralanabilir:

- Akıcılık
- Eğitim içeriği
- Eğitimcilerin yetkinliği
- Planlama ve organizasyon

Katılımcı ifadelerinin de yer aldığı, öğretmenlerin eğitim programını güçlü buldukları yönler aşağıda verilen şekilde gösterilmiştir.

Şekil 1: Eğitim Programının Güçlü Yönleri

Eğitimin güçlü yönlerine yönelik analizlerde olduğu gibi programın gelişime açık yönleri analiz edilirken de benzer bir süreç takip edilmiştir. Katılımcı öğretmenlerin "Siz olsaydınız bu eğitime neyi dahil ederdingiz ya da neyi daha farklı yapardınız?" sorusuna verdikleri yanıtlarından hareketle eğitim programının gelişime açık yönleri üç ana kategori altında analiz edilmiştir:

- Eğitim tasarımı
- Eğitim içeriği
- Planlama ve organizasyon

Eğitim tasarımına yönelik önerileri eğitim oturumları ve eğitim materyalleri olarak iki alt gruba ayırmak mümkündür. İlk olarak, katılımcılar hem senkron hem de asenkron eğitim oturumlarına ilişkin önerilerini dile getirmişlerdir. Planlama ve organizasyon süreçlerini de kapsayan bu önerilerde senkron oturumların zamana yayılarak daha fazla oturumdan oluşacak şekilde tasarlanmasını içeren ifadeler sıkça tekrar edilmiştir. Katılımcıların verdikleri yanıtlarda "senkron eğitim" tamlaması 102 kez tekrar edilmiştir. Bu tamlamanın yer aldığı bütün yanıtlar tek tek analiz edildiğinde senkron oturumların günlere yayılması ve daha fazla senkron oturum tasarlanması yönünde bir beklenti örüntüsü olduğu gözlenmiştir. Katılımcı öğretmenler aynı zamanda asenkron oturumlara yönelik önerilerini dile getirmişlerdir. Verilen yanıtlarda "asekron" kelimesi 12 kez tekrar edilmiştir. Bu kelimenin geçtiği cümleler tek tek analiz edildiğinde katılımcı öğretmenler, asenkron oturumların senkron oturumlardan daha farklı içeriklere sahip olması yönünde beklentilerini dile getirmişlerdir. Son olarak, aktif/etkileşimli niteliğinin 48 kez tekrar edildiği gözlenmiştir. Aktif/etkileşimli niteliğinin yer aldığı cümleler göz önünde bulundurulduğunda öğretmenlerin daha aktif olarak katılım gösterecekleri etkileşimli oturumların tasarlanması yönünde beklentilerinin olduğunu söylemek mümkündür. Eğitim tasarımına yönelik önerilerin ikinci grubunu program kapsamında kullanılan eğitim materyalleri oluşturmaktadır. Öğretmenler, görsel kaynakların daha da zenginleştirilmesi, video ve animasyonlara daha fazla yer verilmesi ve kullanılan web 2.0 araçlarının çeşitlendirilmesi yönünde önerilerde bulunmuşlardır.

Katılımcılar, eğitim içeriğini oluşturan temel konularda çalışmalar yapan uzmanları konuk olarak gelmesi yönünde de önerilerde bulunmuşlardır.

Katılımcıların planlama ve organizasyon süreçlerine yönelik önerilerini eğitim sürelerinin yeniden düzenlenmesi yönündedir. Katılımcıların verdikleri yanıtlarda, eğitim süresinin daha kısa tutularak oturumların günlere yayılması yönünde önerileri içeren 112 ifadeye rastlanmıştır. Eğitim programının gelişime açık yönlerini kapsayan kategori ve kodlar katılımcı görüşleriyle birlikte aşağıda verilen tabloda paylaşılmıştır.

Tema	Kategori	Kod	Tekrar Sayısı	Katılımcı İfadeleri
Eğitim Programının Gelişime Açık Yönleri	Kategori Eğitim Tasarımı	Senkron Oturumlar	112	"Senkron yürütülen iki günlük 3'er saatten eğitim biraz zorlayıcı oldu. onun yerine 3, 4 gün 1.5, 2 saat yapardım."
		Asenkron Oturumlar	12	"Senkron ve asenkron eğitimlerin içeriğinin aynı olması eğitimi sıkıcı hâle getirmiş. Ben olsam sadece senkron ya da sadece asenkron olarak düzenlerdim."
		Eğitim Materyalleri	76	"video kısımlarını daha etkin tutardım, güncel yaşanan olayları örnek olarak vermede ve çözüm yollarına daha fazla yer verirdim." "Video ve animasyon şeklinde etkileşimleri daha sık kullanırdım."
		Etkileşimli	48	"Çok keyifliydi ama sanırım grup etkileşimli oyunlar yoluyla biraz daha eğlenceli hale getirilebilir."
	Eğitim İçeriği	Uzman Konuklar	15	"Siber zorbalık ile ilgili bilişim uzmanlarının ve bilişim suçları ile mücadele biriminden bir yetkiliyi davet edebilirdim." "Her oturumda farklı öğretmenleri konuk eder fikirlerini alırdım." "Eğitim iyiydi, herhangi bir şey eklemezdim. Sadece siber zorbalıkla ilgili devletin geliştirmiş önlem ve hukuki yaptırımları konusu daha ayrıntılı ele alınabilir. Ayrıca Dijital Ebeveynlik konulu seminer vermesi için Dr. Özgür BOLAT, konuşmacı olarak çağrılabilir."
	Planlama ve Organizasyon	Eğitim Süresi	112	"Senkron oturum süresi biraz uzun sürüyor iki oturum yerine üç oturum yapıp oturum süreleri daha kısa tutulabilir." "Senkron eğitim kısa tutulmalı. İşten geldikten sonra o yorgunlukla 3 saat eğitime odaklanmak kolay olmayabiliyor. Eğitim iki hafta süresince olmalı bence. Haftada bir kere senkron ve o da 2 saat olmalı."

Tablo 1: Eğitim Programının Gelişime Açık Yönleri

2.6. ÖRAV'a Yönelik Geri Bildirimler

Eğitim değerlendirme anket formunun sonunda katılımcıların ÖRAV'a ve genel olarak eğitim programlarına yönelik geri bildirimlerini öğrenmek amacıyla açık uçlu bir soru yöneltilmiştir. Eğitimi tamamlayan ve değerlendirme anketi formunu dolduran katılımcı öğretmenlerin ÖRAV'a yönelik geri bildirimlerini içeren görüşleri aşağıda paylaşılmıştır:

- "Eğitime Suudi Arabistan Abha Uluslararası Türk Okulu Coğrafya öğretmeni olarak görev yapmaktayım. 5000 km uzaklıkta bu imkanı sunan başta Bakanlığımıza ve ÖRAV'a çok teşekkür ederim. İyi çalışmalar."
- "ÖRAV Eğitimine daha önce katılma imkanı bulmuştum ve ilk defa sıkılmadan arkadaşlarımla keyifli bir eğitim geçirmiştik Bu eğitim de online olmasına rağmen aynı derecede keyifliydi."
- "Çok verimli ve etkili bir seminer oldu. ÖRAV'ın eğitimlerine katılmak gerektiğini düşünüyorum."

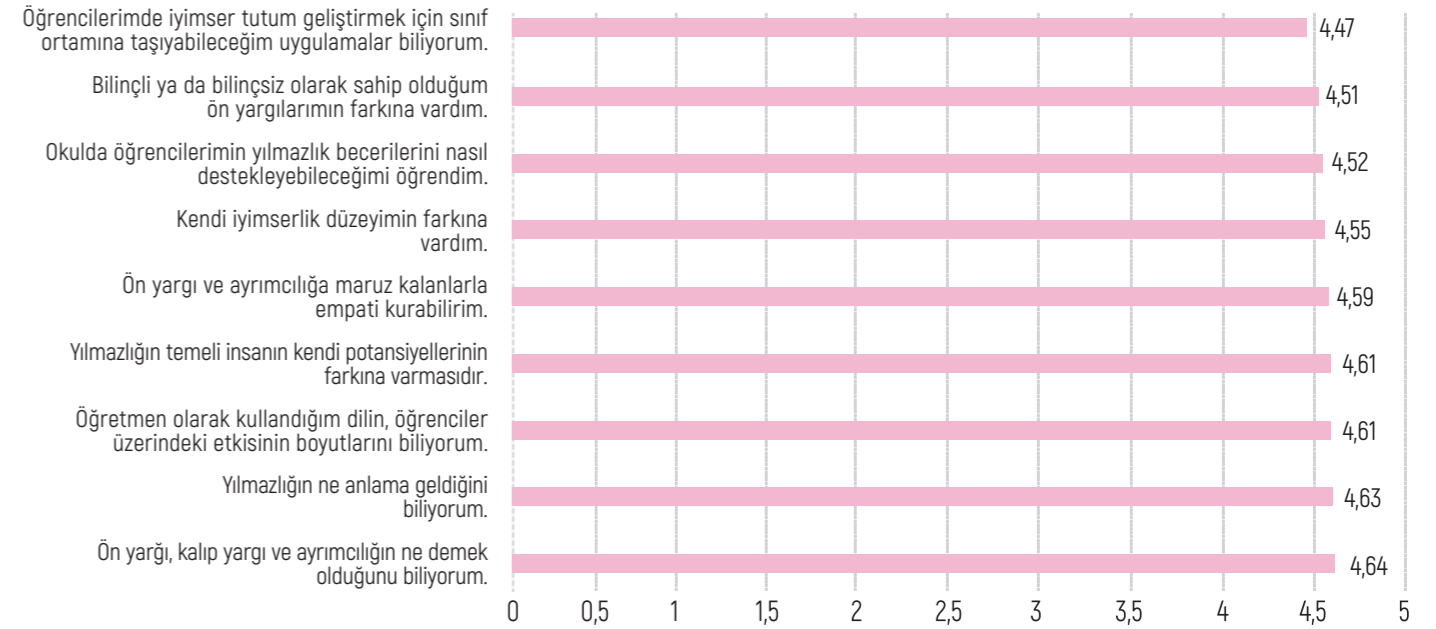
- "Eğitimin içeriği oldukça zengindi ve eğitimi veren arkadaşlarımızın Türkçemizi güzel kullanımıyla yaptıkları sunumlar gayet başarılıydı. Teşekkürler ÖRAV. Çalışmalarınızda kolaylıklar dilerim."
- "İyi ki varsın ÖRAV. Bu ülkeden eğitim adına gerçekten bir şeyler yapmaya çalışan kurumların başında geliyorsun. Ülkemin geleceği tüm çocuklar adına teşekkürler."
- "Çok teşekkürler bugüne kadar aldığım en keyifli ve beni en fazla geliştiren eğitim bu olabilir. Özellikle aralarda yapmış olduğumuz etkinlikler çok başarılıydı. Bir de eğilimcilerimizin bize yaklaşımı için teşekkür etmek isterim. Eğitimin bir kısmında tıpkı öğrencilerim gibi davrandığımı fark ettim ki bu sayede nasıl hissettiklerini anlama fırsatı yakalamış oldum. Bunun için tekrar teşekkür ederim. Küçük not eklemem gerekirse de bu eğitimi MEBBİS hizmet içi eğitim modülü sayesinde aldım keşke ÖRAV'ı daha önceden duymuş olsaydım ve eğitimlere daha önceden başlayabilseydim."
- "ÖRAV la bu eğitim sayesinde tanıştım. Eğitimciler gayet donanımlı ve konularına hakim kişiler olmaları nedeniyle teşekkür ederim."
- "ÖRAV'ın hazırladığı bütün etkinliklere mümkün olduğunca katılmaya çalışıyorum ve arkadaşlarıma da katılmalarını tavsiye ediyorum. Mesleki ve kişisel gelişimime katkı sağladığınız için çok teşekkür ediyorum."

3. Eğitim Programının Öğretmen Üzerindeki Etkisi

Raporun bu bölümünde eğitim programının öğretmen üzerindeki etkisi iki düzeyde ele alınacaktır: a) eğitim kazanımları; b) öğretmenin mesleki ve kişisel gelişim süreçleri üzerindeki etkisi. İlk olarak, öğretmenlere program kazanımlarına ait 19 ifadeden oluşan bir ölçek yöneltilmiştir. Eğitim değerlendirme anketinde yer alan diğer ölçeklerde olduğu gibi burada kullanılan ölçek de 5'li Likert Tipi hazırlanmıştır. Katılımcıların bu ölçeğe verdikleri yanıtların ortalaması 5 üzerinde 4,17 olarak ölçülmüştür. Eğitim programı kazanımlarına yönelik istatistiksel veriler Grafik 10 ve Grafik 11'de gösterilmiştir.

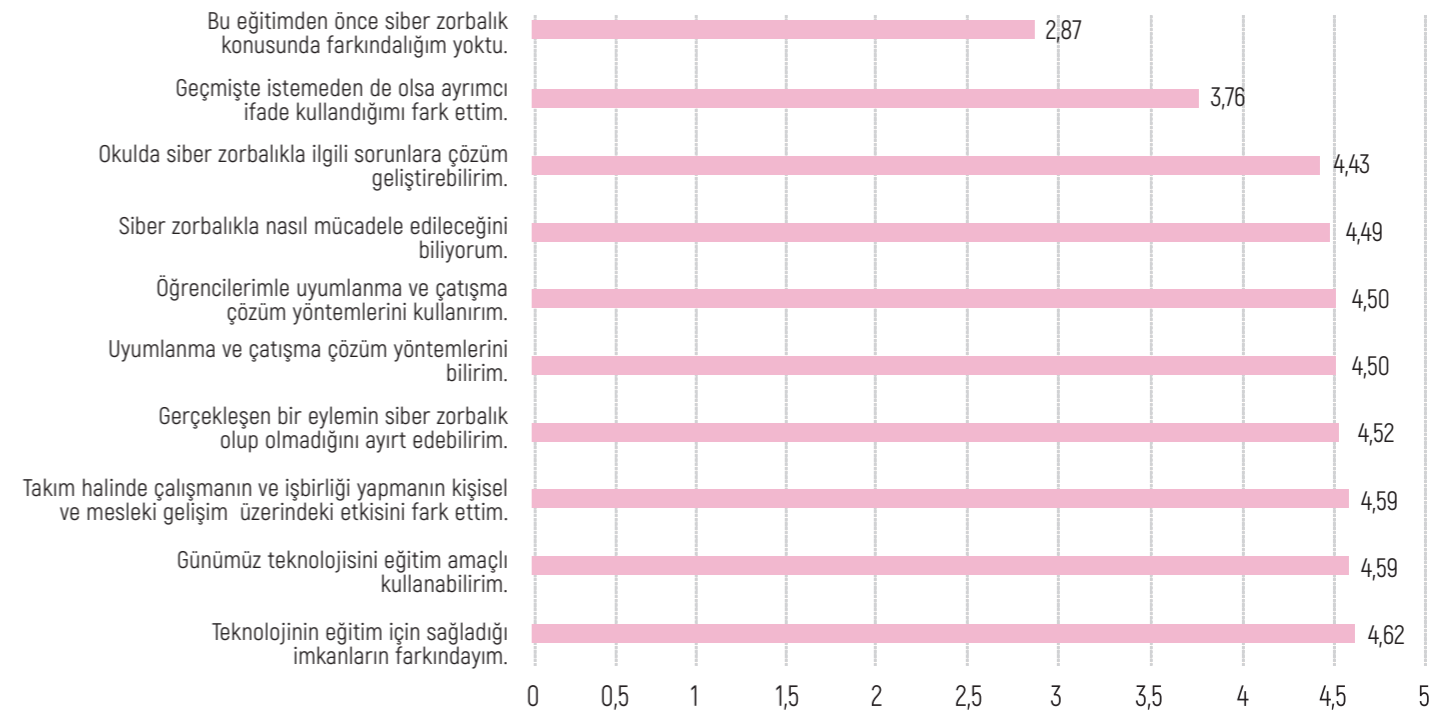
kapsamında yapılan doğrudan yapılan alıntılarda etik açıdan katılımcı öğretmenlere başka isimler verilmiştir.

Eğitim Programı Kazanımları I

Grafik 10: Eğitim Programı Kazanımları I

Eğitim Programı Kazanımları II

Grafik 11: Eğitim Programı Kazanımları II

Grafik 10 ve Grafik 11'de yer alan eğitim programı kazanımlarına ait istatistiksel verilerden hareketle öğretmenlerin, yılmazlık, teknolojinin eğitime entegrasyonu, siber zorbalık, önyargı, kalıp yargı karşıtı dil kullanımı ve ayrımcılık gibi konulara dair bilgi ve tutum düzeyinde kazanımlar elde ettiklerini söylemek mümkündür. Örneğin, katılımcılar "Yılmazlığın ne anlama geldiğini biliyorum" ifadesine 5 üzerinden 4,63 puan vererek yılmazlık kavramına; "Teknolojinin eğitim için sağladığı imkânların farkındayım" ifadesine 5 üzerinden 4,62 puan vererek teknolojinin eğitime entegrasyonuna dair bilgi düzeyinde temel bir kavrayış elde ettiklerini vurgulamışlardır. Buna paralel olarak, katılımcı öğretmenler "Okulda siber zorbalıkla ilgili sorunlara çözüm geliştirebilirim" ifadesine 5 üzerinden 4,43 puan vererek siber zorbalığa; "Önyargı ve ayrımcılığa maruz kalanlarla empati kurabilirim" ifadesine 5 üzerinden 4,59 puan vererek farkındalık düzeyinin bir adım ötesine geçerek hem profesyonel hem de kişisel yaşamlarında davranış düzeyinde önemli kazanımlar elde ettiklerini vurgulamışlardır. Eğitim değerlendirme anket formunda programın öğretmen üzerindeki etkisine yönelik ayrıntılı analizler yapmak amacıyla "Bu eğitim sizde neyi değiştirmeye aday olabilir? Örneğin bu eğitimden sonra neyi farklı yapacaksınız?" sorusu açık uçlu olarak yöneltilmiştir. 1610 katılımcı öğretmenin bu soruya verdikleri yanıtlar, bilgisayar destekli nitel yazılım programı MAXQDA'dan faydalanılarak analiz edilmiştir. Öğretmenlerin bu açık uçlu soruya verdikleri yanıtlarda mesleki gelişime işaret eden bir kazanımın aynı zamanda öğretmenin kişisel gelişim süreçleri üzerinde de etkili olduğu gözlenmiştir. Örneğin, öğretmenler olumlu dil kullanımı, önyargı ve kalıp yargı karşıtı söylem geliştirme gibi iletişime dair elde ettikleri beceri setlerini hem mesleki hem de kişisel hayatlarında kullanacakları yönünde ifadelerde bulunmuşlardır. Öğretmenlerin eğitim programı aracılığıyla elde ettikleri iletişim becerilerini hem kişisel hem de mesleki yaşamlarına nasıl taşıdıklarına/ taşıyacaklarına dair görüşleri aşağıda paylaşılmıştır:

- "Yaşamımda kullandığım her bir kelimeyi daha dikkatli seçeceğim."
- "İletişim dili ve önyargılı olmak konularında daha dikkatli olacağım."
- "Öğrencilere kullandığım dili yeniden gözden geçireceğim ve öğrencilerin yılmazlığını geliştirmelerine teşvik konusunda daha dikkatli davranacağım."
- "Önyargılardan kurtulup yılmaz bir nefer olarak eğitim camiasında öğrencilerimle iş birliği içinde daha iyi bir geleceğe sahip olmaları için çaba göstereceğim."

- Önyargı ve kalıp yargılarımdan arınmış bir şekilde, tüm öğrencilerime eşit ve adil davranmaya -en azından bunun için elimden geleni yapmaya devam edeceğim."

Benzer şekilde, katılımcılar, eğitim programı aracılığıyla elde ettikleri gelişim odaklı düşünmeye dayalı bakış açısını mesleki yaşamlarında öğrencilerinin akademik yolculuklarına eşlik ederken onların sonuca değil sürece odaklanmalarına katkı sağlayacak uygulamalar gerçekleştirirken kullanacaklarını ifade etmişlerdir. Kişisel yaşamlarında ise gelişim odaklı bir bakışı açısı benimseyerek her zaman yeniliğe ve değişime açık dinamik bir birey olma yönünde tutumlarını değiştireceklerini vurgulamışlardır.

- "Bu eğitimin, gelişim odaklı düşünme açısından çok fayda sağladığını düşünüyorum, bazı konularda yapılan davranışın karşı taraftaki etkisinin neler olabileceğini tahmin edemediğimi fark ettim eğitim sayesinde. Bir durumdan 10 farklı çıkarsamada bulduysak 2 tanesi hiç aklıma gelmedi. Bu konuda eğitim esnasında pek çok örnek olay ve etkisi üzerinde durduk, bununla ilgili daha fazla araştırmalar yapacağım. Öğretmen olarak davranışlarımızın etkisi büyük, her yönden kendimizin farkında olmalı ve kendimizi tam kontrol etmeliyiz."
- "Ayrımcılık ve önyargı ile ilgili öğrendiğim kadarıyla kullandığım iletişim şekline daha dikkatli olacağım, gelişim odaklılık çerçevesinde her zaman yeniliğe açık ve değişime açık olacağım, iyimserliğin gücünü daha çok fark ediyorum."
- "Kalıplaşmış düşünce ve uygulamaların ötesine geçerek gelişim odaklı ve çok yönlü hareket etmeyi bekliyorum."
- "Eşitlik ve adalet kavramlarını daha iyi öğretmeyi, gelişim odaklı düşünmenin ne kadar yararlı olacağı, yılmazlığın ve cabanın ne kadar nemli olduğu çatışmaları kısacası bu program sayesinde öğrendiğim farklı uygulamaları öğrencilerime öğretmeye çalışacağım."

Eğitim programının öğretmen üzerindeki etkisini öğrenmek amacıyla yöneltilen bu açık uçlu soruya verilen diğer yanıtlarda katılımcıların, doğrudan program kazanımlarına işaret eden yılmazlık, kalıp yargı, önyargı ve ayrımcılık karşıtı tutum geliştirme gibi duyuşsal becerilere sahip oldukları gözlenmiştir. Benzer şekilde öğretmenler, bu eğitim programı sonrasında teknoloji alanında meydana gelen gelişmelerin eğitim dünyasındaki yansımalarına dair bir kavrayış elde ederek bu gelişmelerin sağladığı olanakların ve barındırdığı tehlikeleri bütünsel bir bakış açısıyla değerlendirmeye başladıklarını dile getirmişlerdir.

Eğitim programının öğretmenin mesleki gelişim süreçleri üzerindeki etkisini içeren kategoriler ve kodlar tekrar sayısı ve bazı katılımcı görüşleri ile aşağıdaki tabloda paylaşılmıştır.

Tema	Kategori	Kod	Tekrar Sayısı	Katılımcı İfadeleri
Eğitim Programının Öğretmenin Mesleki Gelişimi Üzerindeki Etkisi	İletişim Becerileri	Öğretmen-Öğrenci İletişimi	23	"Öğrencilerle olan iletişimimi değiştirmeye aday olabilir. Sınıftaki problemlere olan yaklaşımım daha farklı olacak."
		Olumlu Dil Kullanımı	28	"Derslerimde daha dikkatli bir dil kullanmaya çalışacağım. Zaten dikkatliydim ama biraz da özenli olma çabası içinde olacağım."
	Teknolojinin Eğitime Entegrasyonu	Teknolojinin Sağladığı Olanakların Farkına Varma	76	"Teknolojiyi eğitimin amaçlarını gerçekleştirmek için bir araç olarak daha planlı ve verimli kullanmayı amaçlıyorum."
		Siber Zorbalık	102	"Geleneksel ve siber zorbalık karşısında daha bilinçli çözümler bulabilirim. Mesleki çalışmalarında iş birliğine daha fazla yer vereceğim."
		Teknoloji Okuryazarlığı	15	"Teknoloji okuryazarlığımı daha da geliştireceğim ve buna benzer bir sunum yapabilme cesaretini kendimde buldum."
	Duyuşsal Süreçler	Yılmazlık	149	"Yılmazlık özelliğimi öğrencilerime daha iyi yansıtıp onlarında bir sonraki nesillere bunu öğretilmelerini iş birliği ile sebat ederek eğitim sürecini gözeterek sağlayacağım."
		Önyargı/Kalıp Yargı/Ayrımcılık	113	"Önyargılarımı fark etmemi onlardan kurtulmamı sağladı. Hayat akışımı değiştirmeye aday olabilir. Empati kurarken ön yargılarımdan kaynaklı hatalarımı fark ettim. Bunları bir daha yapmayacağım."
		Gelişim Odaklı Düşünme	31	"Öğrencilerime yaklaşımım daha net ve bilinçli olacak. Gelişim odaklı yılmazlık becerilerini geliştirecek daha az ayrımcılık yapacak bir öğrenme yardımcısı olacağım."
		Motivasyon	10	"Öğrencilerimin motivasyonunu arttırabilmemde yeni ufuklar kazandım. Çok teşekkür ederim."
	Öğretim Pratikleri	Farklılaştırılmış Eğitim	18	"Her öğrenci bir bireydir. Onların bireysel farklılıklarının farkında olmaya çalışacağım. Zorbalığın her türüne yönelik önlemler alacağım."
		Ekip Çalışması	65	"Takım halinde çalışmanın ve iş birliği yapmanın kişisel ve mesleki gelişim üzerindeki etkisini fark ettim."
		Bütünsel Yaklaşım	14	"Bu eğitim meslek hayatımda etkileşim içinde olduğum tüm bileşenleri daha iyi anlamama, anlamlandırmama sebep olduğundan birçok değişikliğe sebep olacaktır."

Tablo 2: Eğitim Programının Öğretmenin Mesleki Gelişimi Üzerindeki Etkisi

4. Gelecek için Sosyal Girişimcilik Fikir Kampı

Yarınım Kız Kardeşim-Öğrencilerde Duyuşsal ve Teknolojik Becerilerin Geliştirilmesi Eğitimi sonunda katılımcılar arasından gönüllü öğretmenler Gelecek için Sosyal Girişimcilik Fikir Kampı'na başvurmuşlardır. Fikir Kampı kapsamında öğrenciler ve öğretmenler arasında iş birliğiyle, çalışma ağı kurarak, ortak öğrenme ve bilgi paylaşımı için etkin bir katılımçılık ve yenilikçilik kültürünü geliştirmeyi, sosyal girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılmasıyla farkındalığın artırılmasını, sosyal girişim, sosyal inovasyon ve sosyal etki ile ilgili seçilen konu ve alanlarda; katılımcı çözümler üreten potansiyel sosyal girişimcilerin tespit edilerek yeni iş fikirleri ortaya çıkarma ve bunları sunma becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Eğitim literatüründe fikir kampı (ideathon) insanların iş birliği yapmak için bir araya geldiği bir etkinlik olarak adlandırılmaktadır. Fikir kampının en karakteristik özelliği katılımcıların teknolojiyi kullanarak uyumlu bir ekip çalışmasıyla çevrelerinde karşılaştıkları sorunlara sürdürülebilir çözümler üretmeleridir. Takım halinde çalışıyor olmanın verdiği heyecan ile yüksek enerjili bir etkinlik olan fikir kampı katılımcı merkezli ve etki odaklı olması sebebiyle bir yandan da aktif yurttaşlığın gelişmesine de katkı sağlamaktadır (Project Management Institute, 2021; Tang ve Lim, 2018). Fikir kampı kavramının literatürdeki karşılığına yaslanarak tasarlanan Gelecek için Sosyal Girişimcilik Fikir Kampına katılım davetini içeren bir mektup Eylül 2021 - Nisan 2022 arasında eğitime katılıp tamamlayan konumda olan öğretmenlere eKampüs'te pop-up olarak paylaşılmıştır.

25 ilden 41 öğretmen Fikir Kampı'na 15 Nisan'a kadar başvuruda bulunmuştur. SMS ve mail bildiriyle takım bilgileri ve öğrenci muvafakatnameleri 28 Nisan'a kadar talep edilmiştir. Anlık iletişim ihtiyacı için Whatsapp grubu kurulmuştur. 26 takım ile süreç yönetilmiştir. Gelecek için Sosyal Girişimcilik Fikir Kampı 3 farklı oturumdan oluşmaktadır. İlk olarak, katılımcı öğretmenler 20 Mayıs 2022 tarihinde Tasarımsal Düşünce ve Prototipleme ve Sunum Eğitimi almışlardır. İkinci oturumda ise 3 Haziran 2022 tarihinde Habitat Derneği Proje Koordinatörü ve UNDP Gençlik Lideri Oğuz Ergen, Gelecek için Sosyal Girişimcilik Fikir Kampı İlham Buluşması'na konuk olmuştur. Fikir Kampı'nın son oturumu 7 Haziran 2022 tarihinde jüri sunumuyla gerçekleşmiştir. Bu oturumda takımlar final sunumlarını gerçekleştirmişlerdir. Süreç boyunca ÖRAV Kısmi Zamanlı Eğitimciler tarafından mentorluk olarak toplamda 32 saatlik eğitim ve mentorluk hizmeti almışlardır. Gelecek için Sosyal Girişimcilik Fikir Kampı'na katılan takımlara "İş Modeli ve Ticarileşme Potansiyeli", "Ticarileşme ve Pazara Giriş Stratejisi", "Prototip ve Uygulanabilirlik", "Demo ve Uygulanabilirlik", "Sosyal Fayda", ve "Yenilikçilik", alanlarında kazandıkları sertifikalar mail yoluyla ulaştırılmıştır.

SONUÇ

Fikir Kampı'na katılan öğretmenlere ait katılımcı görüşleri aşağıda paylaşılmıştır:

- "Bu çalışma miniklerin yüreklerinde araştırma bulma kıvılcımını ateşledi gelecekte büyük buluşlara yol açacak bir iz düşümü oldu emeği geçenlere teşekkür ederim."
- "Hocam bence herkes için yüceltici bir açıklama oldu. Benim çocuklarım küçük ve mutlu oldular. Herkes birinci oldu aferin hepimize deyince. Sertifika demeye dilleri dönmüyor ama isimlerine özel bir şey alacakları için gururlular."
- "Çok güzel bir çalışma oldu, ÖRAV ailesine çok teşekkür ederiz. Problemleri gören, çözüm üretmeye çalışan, düşünen çocuklarımızı görmek gelecek adına hepimizi umutlandırıyor. Çalışmalarından dolayı tüm çocuklarımıza, onlara yön gösteren mentorumuza, bizlere bu fırsatı veren ÖRAV ailesine çok teşekkür ederim. Sonuç tüm çocuklarımızın mutluluğu ile bitti."
- "Bizlere böyle bir platformda düşüncelerimizi anlatma fırsatı verdiği için Habitat'a, ÖRAV'a ve Coca-Cola'ya, değerli jüri üyelerimize ki tam bir eğitimci vasfıyla tüm takımları kucakladınız, mentorlarımızı çünkü onlar çok güzel yönlendirdiler ve tüm fikirlerini paylaşan gruplara çok teşekkür ederiz."

Günümüz dünyasında sosyal ağ sistemleri, çevrim içi oyun kültürü ve dijital üretim gibi alanlarda meydana gelen teknolojik yenilikler ve gelişmeler, başta eğitim olmak üzere medya, sağlık ve ekonomi gibi diğer toplumsal kurumlara ait meslek gruplarından profesyonelleri; farklı yaş grubundan öğrencileri kısaca toplumdaki tüm insanların öğrenme ve etkileşim fırsatlarını genişletmektedir. Bu teknolojik dönüşümler, bir taraftan öğrenmeyi ve etkileşimi derinleştirme, zenginleştirme ve farklı yaş grubundan insanların eğitimi için uyarlanabilir bir şekilde yönlendirme yeteneğine ve esnekliğe sahiptir. Bir taraftan da tüm bu teknolojik yenilikler aynı zamanda insanların duygusal öğrenme süreçlerini, diğer bir deyişle öğrenme sürecinde bireylerin duygusal deneyimlerini ve ifadelerini ihmal etme hususunda potansiyel riskler barındırmaktadır. Bu anlamda, tüm bu teknolojiler ve bu teknolojilerin kullanım alanları, öğrenmenin her iki temel yönünü (bilişsel ve duyuşsal) kabul eden öğrenmeyi ve etkileşimi geliştirme hedefiyle tasarlanmalıdır.

Değişimin süreklilik arz ettiği 21. yüzyıl eğitim öğretim pratikleri, okul sıralarından başlayarak sosyokültürel çeşitliliğin yer aldığı öğrenme ve sosyalleşme ortamlarında farklılıklarla bir arada yaşayabilen ve teknolojinin sunduğu olanakları bilinçli ve verimli bir şekilde hayatına entegre edebilen bireylerin yetişmesini hedeflemektedir. Eğitim ve öğretim sürecinde dijital teknolojilerin etkili bir şekilde kullanılması, öğrenme ve etkileşim süreçlerini etkileyen sosyal faktörlerin ve duyuşsal dinamiklerin disiplinler arası bir anlayışı önelemektedir. Bu doğrultuda, Öğretmen Akademisi Vakfı, Habitat Derneği ve Coca-Cola iş birliğinde gerçekleştirilen Yarınım Kız Kardeşim-Öğrencilerde Duyuşsal ve Teknolojik Becerilerin Geliştirilmesi Eğitimi de temelde eğitim programını tamamlayan öğretmenler aracılığıyla öğrencilerin kendi potansiyellerini tanıyarak, yaşam için bir anlam ve değer kümesi oluşturmanın, toplum içindeki farklılıklarla barış içinde birlikte yaşamının mümkün olabileceğinin, iş birliği yapmanın bireysel ve toplumsal faydalarının neler olabileceğinin ve günümüz okuryazarlık türlerinden birisi olan teknoloji okuryazarlığının yaşamsal önemi ile ilgili bilgi, tutum ve beceri kazanmalarını amaçlamaktadır. 2021-2022 proje döneminde 3294 öğretmen eğitim programını tamamlamış, 1610 katılımcı ise izleme ve değerlendirme faaliyetleri kapsamında hazırlanan eğitim değerlendirme anketini doldurmuştur. Anketi tamamlayan öğretmenler, 10 üzerinden 9,2 puan vererek katıldıkları eğitim programından yüksek bir memnuniyet düzeyi ile ayrıldıklarını ifade etmişlerdir. Eğitim programının hedef kitesini Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okullarında lise ve ortaokul seviyesinde görev yapan öğretmenler oluştursa da okul öncesi ve ilkökul kademesinde görev yapan birbirinden farklı mesleki tecrübeye sahip öğretmenlerin, eğitim programına dâhil olmaları da memnuniyet düzeyini doğrular niteliktedir.

KAYNAKÇA

Değerlendirme anketine katılan öğretmenler, eğitim programını akıcı ve eğitimcileri yetkin ve konuya hâkîm bulduklarını ifade etmişlerdir. Katılımcı öğretmenler eğitim programı aracılığıyla yılmazlık, önyargı-kalıp yargı- ayrımcılık konularında bilgi sahibi olduklarını; eğitim programı sonrasında sınıflarında öğrencilerinin salt akademik ve sonuç odaklı bir yaklaşımdan ziyade öğrenme sürecinin kendisini merkeze alan gelişim odaklı bir bakışı geliştirmeleri yönünde çalışmalar yapacaklarını ifade etmişlerdir. Genel olarak, eğitim programının öğretmen üzerindeki etkisini anlamak amacıyla yöneltilen açık uçlu sorulara verilen yanıtlar dikkate alındığında, mesleki gelişime işaret eden bir kazanımın aynı zamanda öğretmenin kişisel gelişim sürecini de olumlu yönde etkilediği gözlenmiştir. Eğitimi programı sonunda öğrencileriyle oluşturdukları takımlarla Gelecek için Sosyal Girişimcilik Fikir Kampına katılan öğretmenler, bu organizasyonun sosyal odaklılık, proje yönetimi ve ekip çalışması, iletişim ve sunum becerileri gibi alanlarda bilgi ve tutum düzeyinde mesleki ve kişisel gelişim süreçlerine önemli katkılar sağladığının altını çizmişlerdir. Değerlendirme anketine katılan öğretmenler ayrıca gelecek yıl proje dönemine dair beklentileri ve önerilerini dile getirmişlerdir. Buna göre, katılımcılar, eğitim programı süresince üzerinde durulan konular üzerine uzmanlığı olan kişilerin uzman konuk olarak gelmesi ve gelecek yıl proje döneminde eğitim saatlerinin ve sürelerinin, bireysel ve profesyonel yaşamlarındaki yoğunluk dikkate alınarak yeniden düzenlenmesi yönünde öneri ve taleplerini ifade etmişlerdir.

Öğretmen Akademisi Vakfı olarak, dijital teknoloji araçlarının eğitimde etkileşimi ve fikir paylaşımı için sağladığı fırsatları ve barındırdığı potansiyel tehditleri göz önünde bulunduran; farklılıklarla bir arada yaşıyor olmanın toplumsal huzurun ve barışın tesis edilmesi üzerindeki etkisinin farkında ve çevresinde karşı karşıya kaldığı sosyal problemlere çözüm üretebilen toplumsal odaklılık düzeyi yüksek bireylerin yetişmesine katkıda bulunmaktan ve programa dair izleme ve değerlendirme çıktılarını kamuoyu ve tüm proje ortakları ile paylaşmaktan mutluluk duyuyoruz.

Project Management Institute (2021). Citizen development: The handbook for creators and change makers". Project Management Institute.
Tang, S. F., & Lim, C. L. (Eds.). (2018). Preparing the next generation of teachers for 21st century education. Igi Global.

www.orav.org.tr

www.ekampus.orav.org.tr

 [#bizbunuyapariz](https://twitter.com/orav2008)

 [Öğretmen Akademisi Vakfı](https://www.facebook.com/ogretmenakademisi)

 [ogretmenakademisivakfi](https://www.instagram.com/ogretmenakademisivakfi)

 [Öğretmen Akademisi Vakfı](https://www.linkedin.com/company/ogretmenakademisi)

 [Öğretmen Akademisi Vakfı](https://www.youtube.com/ogretmenakademisi)

ÖĞRETMEN
AKADEMİSİ
VAKFI